

In jurul proiectului de reorganizare a învățământului teologic.

— Apărarea școlii noastre teologice —

Reorganizarea învățământului teologic este o necesitate reală a Bisericii și culturii noastre teologice de astăzi. Această necesitate se impune pe deoparte din nevoia unificării depline a Bisericii ort. rom. din întreaga România Mare, iar pe de altă din lipsa instituțiilor de cultură teologică superioară, majoritatea clerului formându-se în instituțiuni ca seminarul cu opt și cu patru clase, care s'a dovedit incapabil de a da Bisericii clerul dorit și la înălțimea chemării timpului de față.

În reorganizarea învățământului teologic trebuie deci, să se țină seama de înmulțirea instituțiilor de cultură teologică superioară, — căci numai printr'o astfel de cultură, Biserica ortodoxă se poate menține și birui valorile atacurilor de astăzi — iar aceste instituțiuni să devie, în timp, unicele instituțiuni de cultură teologică, realizând astfel și punctul de sistem unic.

Acesta este scopul final, idealul ce avem să înfăptuim. Acum se pune întrebarea firească de ordin practic: Cum? Cum să trecem de la starea de astăzi la cea preconizată? Aici trebuie să fie concentrată toată atențiunea pentru ca printr'o reorganizare să nu se încalce „drepturile sfinte” ce revin așezămintelor deja existente.

Din punctul de vedere al instrucțiunii legile pedagogice trebuie avute în vedere în primul rând. După aceea, trebuie luate în considerațiune: a) starea actuală a unui așezământ teologic existent, experiența lui dela data înființării, *deci trecutul fiecărui așezământ de cultură teologică*, b) Rolul ce a jucat în trecut și joacă și astăzi *fiecare eparhie pe teritoriul bisericesc, cultural și național* pentru ca începând cu acela care merită și sunt în imperioasă nevoie să se înființeze câte o instituțiune de cultură teologică superioară, cu scopul ca, în măsura posibilităților, *fiecare eparhie să aibe câte o astfel de instituțiune* și c) înfăptuit să nu se încalce principiul *autonomiei bisericești*.

Acestea sunt cei care am numit „drepturi sfinte” cari într'o reorganizare a învățământului teologic trebuie să devie principiile fundamentale ale legii, căci numai așa alcătuită, acea lege poate fi socotită ca fruct crescut în mod natural din experiența trecutului.

Acum să privim noul proiect de lege pentru reorganizare învățământului teologic, alcătuit de comisia instituită de sf. Sinod, în raport cu cele zise mai sus și să vedem întru cât se acomodează sau nu principiilor elementare și fundamentale atât din punct de vedere pedagogic cât și din punct de vedere al intereselor și nevoilor actuale ale Bisericii.

Cu deosebită satisfacțiune constatăm că noul proiect urmărește prin art. 11 și 19 înmulțirea instituțiilor pentru cultura teologică superioară, afirmând ca fiecare eparhie să aibă câte o Academie teologică iar pe lângă fiecare Universitate să fie și câte o facultate de teologie.

Dar cu art. 11 și 19 nu se poate rezolvi problema momentană a învățământului teologic, dat fiind pe deoparte lipsa unui corp didactic care să poată fi chemat în fruntea învățământului superior, iar pe de altă parte nevoile urgente ale Bisericii: lipsa mare a unui cler rural.

Spre a deslega acest „nod gordian” articolul patru din proiect prevede înființarea unui nou tip de școală cu caracter provizoriu numit „seminar de vocațiune”, cu durata învățământului de șase ani, — patru teoretici și doi practici — începând cu absolvția a patru clase secundare, care să înlocuiască atât seminariile existente cât și *institutele teologice Ardelene* cu un curs de trei ani după absolvția liceului.

Toată partea de originalitate a proiectului este introducerea acestui nou tip de școală asupra căruia ne vom îndrepta privirile mai amănunțit.

Privit din punct de vedere pedagogic „seminarul de vocațiune” este cu totul *antipedagogic*.

La vârsta de 14 și 15 ani, adică la absolvirea a patru clase secundare nu se poate vorbi de deșteptarea conștiinței unei vocațiuni, din contră, aceasta este etatea celei mai mari confuziuni în alegerea vocațiunii.

Liceul actual are o programă prea încărcată. Asupra acestui punct cad de perfect acord toți cunoscătorii în chestiunile de învățământ.

În „seminarul de vocațiune” în primii patru ani se va preda: teologia istorică, teologia exgetică, teologia sistematică, teologia practică, apologetică, îndrumări misionare, citirea sfintei scripturi, limba română, franceză, germană sau engleză, latina, greca, cât și toate celelalte materii laice din cursul superior liceal (art. 39). Numai programa liceului singură obosește mintea copilului, îi ocupă tot timpul

cu studiu și nu-l mai lasă nimic pentru educație. Este o mare greșală pedagogică a se crede că numai printr-o programă extra încărcată se poate dobândi o educație profesională sau să se deștepte o vocațiune.

Tot cu privire la „seminarul de vocațiune” proiectul mai are încă o originalitate: încearcă a ligifera chestiuni care sunt de domeniul regulamentului și administrației școlărești, ca de ex. „carnetele de conștiință”. Prin aceasta se smulge orice inițiativă proprie a vlădicilor și directorilor de seminarii, toți fiind legați de lege a vedea numai printr-o prismă.

Este deci, ușor de înțeles că un atare tip de seminar nu va fi în stare să dea satelor un cler devotat misiunii altarului. (Va urma)

Dr. Vintilă Popescu.

Prof. de filosofie la Inst. teol. ort.-rom. Arad.

Biserica și administrația bisericească.

Conform statutului pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, parohia stă sub conducerea parohului. El este președintele de drept al consiliului, comitetului și adunării parohiale. El este și conducătorul oficiului parohial și ca atare sufletul conducător al întregului organism bisericesc din parohie. Prin urmare parohul este dator să se ocupe conștiincios de toate cauzele și problemele avizate prin statut la competența oficiului, organelor și componentelor parohiale. Trebuie să cunoască bine statutul, regulamentele și toate normele în vigoare și să le știe aplica, pentru că greșelile în sfera de activitate multilaterală a administrației bisericești, au de regulă urmări sinistre, pentru Biserică și de multe ori printr-un act nesocotit, pripit, nedrept sau rău aplicat, se zădărnicește tot rezultatul activității pastorale a preotului.

Aceste motive m'au îndemnat să propun Consiliului eparhial din Arad cu adresa No. 570 din 20 August 1916, ca să se introducă „Administrația bisericească” ca studiu obligator în Institutul nostru teologic.

Această propunere s'a admis și introdus cu începerea anului școlar 1917/1918 drept dovadă despre importanța administrației bisericești.

De altcun la alte confesiuni găsim o întreagă literatură cu instrucțiuni practice pentru diferite ramuri ale administrației bisericești.

Cu toate acestea, unii preoți bagatelizează administrația bisericească zicând, respectiv pre-

textând că chemarea preotului este a se îngriji de trebuințele sufletești ale credincioșilor săi, și aceste trebuințe nu pot fi neglijate pentru administrația bisericească.

Teza pusă în felul acesta este complet greșită. Trebuie să o spunem limpede: Unde se neglijează administrația bisericească, de regulă se neglijează și misiunea pastorală. Trebuie să se știe că nici autonomia, nici administrația bisericească nu este un scop, ci este un mijloc pentru apărarea, întărirea și înflorirea Bisericii.

Biserica prin statutul de organizare este pusă la adăpost dându-i-se toate condițiile ca să poată face față cerințelor timpului, precum și posibilitatea ca singură să-și conducă destinele.

Statutul pentru organizarea Bisericii în Art. 27 spune apriat, că școala parohiei, care stă sub conducerea parohului, este a susține, întări și răspândi credința Bisericii ortodoxe și a lucra astfel, ca toți credincioșii să viețuească în conformitate cu învățăturile Bisericii.

Toată organizația și administrația bisericească, servește acest scop, dela parohie până la Patriarhie.

Numai așa vom înțelege însuflețirea și stăruința fruntașilor Bisericii, de a avea o autonomie și organizație bisericească.

Deci administrația bisericească în sensul statutului, formează o parte constitutivă a activității preotului.

Ea nu trebuie și nu poate fi o operă birocratică lucrată între patru pereți fără nici o legătură cu trebuințele vieții. Ea stă în cea mai strânsă legătură și se refringe asupra întregii vieți religioase morale, culturale, sociale, economice și financiare a poporului, pentru că statutul pentru organizarea Bisericii, angajează pe toți fiii bisericii la muncă constructivă și armonioasă în interesul Bisericii. Preotul înțelept va ști să armonizeze administrația bisericească cu activitatea sa pastorală.

„Bună orânduială și prestigiu al unui stat constă în administrația sa“. Fără o bună administrație în viața unui stat, nu se poate realiza consolidarea cetățenilor într'un stat puternic.

Tot astfel o bună administrație bisericească contribuie în mod efectiv la consolidarea parohiilor și prin ele, la întărirea Bisericii; iar o administrație rea, nepricepută, sau greșit aplicată, produce nemulțumiri, conflicte, certe, disordini, conturbă pacea, slăbește încrederea poporului în conducătorii săi și înstrăinează poporul de biserică sa.

Cazurile concrete din viața bisericească confirmă spusele noastre.

La o bună administrație se cere pregătire, pricepere, muncă sistematică, *continuitatea muncii* și o serioasă și metodică deslegare a tuturor chestiunilor și problemelor. Se cere omul întreg cu judecată sănătoasă și cu cunoștința clară a datorilor. La administrație nu operăm cu teorii seculare, ci cu fapte concrete, cu *viața*, care pretinde să o înțelegi și să i dai o îndrumare sănătoasă în conformitate cu cerințele timpului și cu interesele Bisericii.

Omul superficial, nepregătit și desordonat nici când nu va putea face o bună administrație bisericească, dar în schimb va produce multă confuziune și disordine.

Să nu ne amăgim!

Dacă, spre exemplu, cutare preot nu se interesează de numărul sufletelor, de situația familială, socială, culturală și economică a păstoriiților săi, dacă nu rezolvă la timp și corect agendele oficiului său, de care sunt legate interesele parohienilor și comunei bisericești, și dacă prin aceste omisiuni provoacă nemulțumiri și disordini, cine mai poate crede că acest preot se interesează serios de trebuințele sufletești ale credincioșilor săi; cine mai poate vorbi aici de apostolatul preotului, de dragostea chemării și a oamenilor?

Preotul trebuie să *armonizeze* viața păstoriiților săi și să creeze mai întâiu de toate o *atmosferă* sănătoasă, un *mediu* de bună rânduială, de dreptate, de ordine, de muncă serioasă, de încredere reciprocă între preot și popor.

Fără acea stă atmosferă, fără acest mediu de bună rânduială și fără o bună administrație bisericească, activitatea pastorală a preotului este iluzorie; dacă peste tot în astfel de împrejurări se mai poate vorbi de o activitate pastorală

Protopop: *Mihail Păcășianu*,
consilier eparhial.

Demascarea unui plagiat ordinar în „Glasul Monahilor“

— Cine moralizează pe alții. —

Gazeta „Glasul Monahilor“ din București în numărul 64 din 6 Februarie 1927 scrie un articol de fond intitulat: „Biserica laicizată“. Articolul pretinde a fi scris de ierodiaconul Firmilian Marin. În realitate este un plagiat ordinar după broșura: „*Monahismul*“ tradusă de diaconul Dr. Gheorghe Comșa (actualul episcop al Aradului).

Broșura: „*Monahismul*“ e tradusă după protestantul Adolf Harnack, despre care traducătorul spune în prefață că nu corespunde într-o parte concepției ortodoxe. Dar plagiatorul Firmilian Marin ia de bună fiecare părere alui Harnack, ca și cei ce redac-

tează gazeta monahală. Dar nu voim aici să discutăm principii și puncte de vedere asupra monahismului, ci înfierăm pur și simplu manopera unui monah uitat de sine. Iată probele:

1. Articolul de fond zice în șirele 35—37 biserica „s'a pierdut din ce în ce mai mult în labirinturile lumii, statului și culturii”. Broșura: „Monahismul (din anul 1916) zice: biserica „s'a pierdut mai mult în labirinturile lumii, statului și culturii” (pag. 41).

2. Articolul de fond în șirele 47—58 scrie: „Bisericii i-se deschideau două căi: sau intră de fapt în societatea romană de atunci și pornește la o acțiune mondială în cadre mari, abdicând în mod natural de instruirea și puterea ei originală, sau păstrează formele de viață originală însă rămâne o sectă mărunță neînsemnată, care abia pentru unul dintr-o mie de înși e perceptibilă și nu e capabilă să crească și să salveze națiunii”.

Față cu aceasta broșura: „Monahismul” la pag. 24 zice: „biserica stătea în fața dilemei: sau intră de fapt în societatea romană și începe o acțiune mondială în cadre mari, abdicând în mod natural de instruirea și puterea ei originală, ori apoi menține aceasta, păstrează formele de viață originale, dar rămâne o sectă mărunță, neînsemnată, care abia pentru unul e perceptibilă din o mie înși, și care nu e capabilă să salveze și să crească națiunii”.

Nu cităm mai departe, ci constatăm cu durere și indignare că articolul până la ultimul șir (are 111 șire) e plagiat. Așa șirele 60—66 sunt furate din traducerea lui Harna k p. 25 Apoi șirele 67—80 sunt luate dela pag. 29—31 ale traducerii. Șirele 81—87 sunt luate dela pag. 8 a broșurei, șirele 90—92 sunt luate dela pag. 39, șirele 93—101 sunt furate dela pag. 41 iar șirele 101—105 sunt plagate dela pag. 11 a broșurii.

Iar acum ascultați în ordinea articolului cum urmează paginile plagate ale broșurii: pag. 41, 24, 25, 29—31, 8, 29, 41, 11.

Și acum iubii cititori, întrebați-vă ce a scris părintele Firmilian. Noi înheem punând încă o întrebare: cred cei grupați în jurul gazetei „Glasul monahilor” că mai pot critica până și pe superiorii lor? Asemenea manopere trebuiesc aspru pedepsite iar cei supuși disciplinei bisericesti să nu uite de disciplina severă.

Dr. Nicolae Popovici,
profesor de teologie.

Mănăstirea Brâncoveanu. Colecta I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae, pentru reclădirea sf. Mănăstiri Brâncoveanu a atins suma de 600 000. Principele Basarab Brâncoveanu, Vlăstarul întemeietorului acestei mănăstiri a adresat I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae o prea frumoasă scrisoare în care anunță că se pune însuși în capul unei liste de colectare, cu suma de 100.000 Lei.

Ingrijirea sufletelor.

Conferință.

Iubiți Ascultători!

Pe acest pământ pe care ne vedem noi că suntem, cea mai înțeleaptă ființă este omul. Specia omenască este cea mai superioară, între ființele pământului.

Oamenii cu puterea lor sufletească stăpânesc asupra tuturor celorlalte ființe de pe pământ. Am zis cu puterea lor sufletească și nu cu tăria trupească, nu cu puterea lor vitală, nu cu forța lor materială, pentru că de am pune la încercare puterea trupească a celui mai tare om, dacă am ști cine este acela, știm țără să ne mirăm că și el este mai slab decât o vacă. Știm decișii aceea că omul nu de aceea poate omorî un bou, pentru că e mai tare de cât bou, ci fiindcă e mai iscusit, decât toate ființele de pe pământ și prin această iscusință, prin această putere sufletească poate stăpâni toate creaturile pământului, punându-se cu ele la luptă și mai încurând sau mai târziu le învinge.

Așa dară bou e mai tare decât omul și omul totuși e mai tare decât bou, ba chiar un singur om în luptă e mai tare decât toți boii pământului, pentru că are puterea stăpânirii, are înțelepciune, are minte, are voință are conștiință personală și alte multe însușiri nevăzute, puteri ce există în afară de materie ce le numim noi sub un cuvânt: suflet.

Cu ajutorul acestor puteri sufletești a ajuns omul ca să poată stăpâni nu numai ființele muritoare cum sunt plantele și animalele, ci și unele materii și elemente îngrozitor neputernice, cum sunt apele de pe mări, aerul, electricitatea, radiul și altele ce am văzut și ce vom mai vedea.

Un bou, sau un alt animal deși este mai bun înotător decât omul singuratic, totuși nu poate fi în stare să treacă pe apă oceanul de sute de km. ca omul. Eourelle, cel mai bun de fugă între animale, nu poate fugi dela Paris prin București la Constantinopol, ca omul cu trenul ce omul l-a făcut și omul îl conduce. Zborul în aer cu aeroplanul este în ochii noștri chiar și până în ziua de azi o minune, pentru că abia sunt câțiva ani, când credeam că numai în vis s'ar putea să zbori.

Apoi telefonul prin care poți să vorbești cu cineva să te audă dela sute de km. Telegramul ce cu ajutorul puterii electrice duce semnele trimise în jurul globului pământului în câteva secunde.

Mai nou ca radiofonul stând acasă la masă, sau unde-i vrea, așezi aparatul lângă tine și ascuți vorbiri sau cântări, din Roma, sau dacă vrei, muți arătătorul într-o clipită și auzi ce se vorbește, sau se cântă în Paris, sau în Viena, sau Praga, sau în Budapesta și așa mai departe. Te poți pune în legătură din clipită în clipită cu alt oraș din lume, ca să auzi

ce vrei și ce-ți place din lucrurile ce se predau la acele centre.

Numai din cele cunoscute până acum trebuie să exclamăm, că mare și puternic este omul ca suflet, mai tare ca electricitatea cu trăznete, ce conduce noul pe cer; și slab și nemernic este omul privit ca animal mai slab decât o vacă ordinară.

Și atunci privindu-l și de o parte și de alta, să ne întrebăm, câți dintre oameni sunt de aceia, care își cultivă și-și îngrijesc sufletul lor măreț și puternic, schintea primă de la Dumnezeu ca cel mai scump dar de pe pământ și câți vor fi de aceia, care trăesc numai ca să mănânce și să bea, necăutând altele decât să-și stămpere foamea și setea trupului nesătul de poftă?

Iubiți ascultători, chiar acum în zilele noastre se dă lupta cea mai înverșunată dintre oameni și oameni.

Credința creștină ne arată că între creaturile lui Dumnezeu, oamenii ca ființe ocupă locul între animale și între îngeri, adică după animale urmează omul și după om urmează îngerii fără de trupuri, în șirul lung al creaturilor lui Dumnezeu. Acest lucru adevărat îl vedem chiar și în urma celor spuse de până acum, împărțind așa dupăcum ei singuri se arată a fi, unii trăind viața sufletească muncind cu mintea se înalță până la gradul îngerilor, iară alții cu întunerecul în suflet fug de lumină lunecând înapoi la viața simplă de animal. Cei dintâi fac lucruri pentru binele și folosul tuturor oamenilor, iară cei din urmă, rabdă cu stomacul gol și pâinea și slămina o ascund, ca nu cumva, văzând că au, să ceară cineva de la ei, apoi la urmă mucedă și răncedă le mănâncă spre a se îngrișa numai ei singuri; așa sunt unii, iară alții dintre acești din urmă, tot mănâncă și beau și numai pe mâncare și pe beutură cheltuiesc tot ce au; și aceștia mai toți mor de foame, sau de sete. Cei sărăciți lasă moștenire pâine mucează și slănină răncedă, iară cel totdeauna cu stomacul plin de mâncări și beuturi și fără alte griji, după ce mor de foame, sau de sete, lasă următorilor drept moștenire o traistă goală de avere și poate plină de datorii. Așa se întâmplă tuturor acestor din urmă a căror viață de animal nu cunoaște altă cale, decât ceace se întoarce în jurul foamei, sau a setei, sau a altei poftă trușesti, iară ca dovadă că în traiul lor stau foarte departe de acel oameni, care înțeleg rostul vieții sufletești, în unele cazuri viața lor animalică se manifestă îngrozitor de drastic ca d. e. prin delarații că un tată dacă l-a crepat boul e mai năcăjit decât dacă l-ar fi murit copilul său. Să ne mângăiem însă că unii ca acești din urmă sunt foarte puțini. Totuș în cele mai multe familii din cauza mâncării și beuturii, se nimicește, respectul și cinstea față de părinți și să stinge iubirea părinților față de copil.

Acești din urmă se vede că trăesc răzimați pe

producțiunea puterii animalice.

E trist faptul, că toți oamenii oameni fiind, stăm totuș atât de departe unii de alții.

Un adevăr proverbial zice că, nu de aceea trăim numai ca să mănâncăm, ci numai de aceea mănâncăm ca să trăim, adică să nu murim de foame.

Măncarea nu este scop al vieții omenești. Carnea, sau unsoarea de om nu este obiect de negoț. Valoarea omului nu se măsoară nici cu kgr., nici cu metrul, nici cu alte măsuri aflate ca bune pentru prețuirea tuturor celorlalte lucruri și ființe de pe pământ, afară de om.

Omul se măsoară cu încrederea ce o merită cinstea lui, cu admirația ce o merită mintea lui, cu recunoașterea că judecata lui asupra lucrurilor e dreaptă și așa mai departe cu multe alte sentimente, se măsoară diferitele calități ale unui om, din care detragându-se scăderile aceluiaș om, adică punând însușirile lui cele bune lângă cele rele, ne apropiem a cunoaște valoarea unui om prin asemănarea lui cu alți oameni, din punctul de vedere a intereselor generale omenești. Cu alte cuvinte fiecare om valorează cu atât mai mult, cu cât el prin ființa sa și cu ajutorul puterilor sale, s'a făcut mai mult folositor omenirii de cât alții, care fiind din ce mai puțin folositori omenirii, din ce și valoarea lor ca oameni este mai mică. Măsurarea valorii oamenilor în tot cazul este un lucru foarte greu și nici de cât nu stă în putința celui mai mic, să măsoare valoarea celui mai mare. Omul însuși nu se poate măsura pe sine, fără ca să nu greșească înspre binele său, până când de către alții măsurat fiind, aceștia greșesc în spre răul său.

De aici vine zicala, că fiecare om este mai puțin decât se crede el a fi, însă totuș e mai mult valoros, decât îl cred alții că este.

Așa dar ca să încheiem această gândire de până aci, din care am văzut că omul are două feluri de însușiri, pentru că și ființa lui e compusă din corp material și văzut și din suflet nevăzut; am aflat că corpul omului e mai slab decât multe alte corpuri oămănești și că pe acestea omul le poate stăpâni numai prin puterea sufletului său.

Privind omul ca ființă compusă din 2 părți, adică din corp și suflet și întrebându-ne că această împreunare de când și până când stă în om, răspunsul este, ca de la începutul și până la sfârșitul vieții pămăntești a omului.

Omul este deci creiat de Dumnezeu, astfel că în viața lui nu se poate despărți nici de corp nici de suflet și prin urmare fiecare om are datorința să le îngrijească pe amândouă. Precum omul știe că trebuie să și țină corpul în curățenie, să-l îngrijească cu mâncare și băutură, așa trebuie să știe fiecare că și sufletul e dator să-i dea hrană și să-l țină în curățenie.

Acel om, care îngrijește de o potrivă și corpul

și sufletul, se poate numi om împăcat cu sine însuși. Omul împăcat cu sine, se împacă mai ușor și cu lumea, fiind totodată și vrednic de a preamări pe Creatorul lumii, pe Atotputernicul Dumnezeu. Căile adevărate pe cari omul poate ajunge la această împăcare întreită, se pot afla cu ajutorul înțelepciunii, ce este încolțită în sufletul fiecărui și care trebuiește cultivată prin ascultare și cugetare. Locurile unde ne putem cultiva această înțelepciune, acest dar Dumnezeuesc, sunt școala bună, și sf. biserică, precum și însuși sufletul nostru în starea lui curată pecum l-am primit dela Dumnezeu. Sufletul curat este biserică lăuntrică a omului. Sufletul curat este izvorul natural și particular al științei și cunoștinții, pentru fiștecarile dintre oameni.

Împrejurarea cea mai puternică ce se amestecă și îndreaptă spre bine, sau spre rău truda și năzuințele omului în drumul său de a se cultiva, este societatea.

Deși societatea omenească poate de multeori amestecându-se în viața omului îl abate dela căile bune împingându-l spre cele rele, totuș omul nu se poate izola, nu se poate feri cu totul din calea societății tocmai pentru că este anume creat de a trăi în societate, adică împreună cu mai mulți oameni la oală.

Căutând răspunsul că de ce trebuie omului ca să viețuiască în societate, la primav edere aflăm, că cea dintâi cauză este debilitatea lui, neputința lui firească. Până ce paserile ca să poată trăi singuratec le trer bulește abia vre-o câteva săptămâni sau luni de zile, și sunt pe deplin dezvoltate spre a lua lupta traiului, apoi alte animale de casă, sau sălbatice în decurs de 2-3 ani de zile, însă omul nici pela 20 ani nu este deplin dezvoltat și până la acest timp tot mereu are trebuință de îngrijirea semenilor săi, altcum omenirea s'ar stinge de pe pământ. Porunca divină a Tatălui Creator către oameni este: „Creșteți și vă înmulțiți să stăpâniți pământul“. Această poruncă este și dorința firii omului. Omul odată născut și crescut, de-ar fi oricât de neputincios totuș arde de focul dorinții de a trăi de a viețui cât mai mult și de a stăpâni bunătăți în viață, lăsându-le ca moștenire după moartea sa.

Cum omul ca ființă inzestrată cu puterea cugetării, pentru fiecare dorință a sa are un scop oarecare, așa și dorința lui de a trăi trebuie să aibe unul sau mai multe scopuri.

Dacă cineva dorește o haină frumoasă, scopul acestel dorinți este ca să o îmbrace pe el și să-l stea bine cu ea, sau să-l ferească de frig.

Dacă cineva dorește mâncare, scopul e, să-și stâmpere foamea și așa mai departe.

Viața omului are mai multe scopuri dintre cari, cele mai mici poate că în fiecare zi, sau și mai des, se arată, se înmulțesc, se schimbă, însă cele mai mari

asa numite scopurile generale, sunt mai statornice, mai puține și ar trebui ca toti oamenii să le cunoască și să le albă în vedere. A nu cunoaște aceste scopuri generale ale vieții omenești și a nu avea dorință de a îndeplinii împăcarea lor, este o rușine omului ce-ș poate da seama de deșteptăciunea omenească din zilele în cari trăim noi azi.

Lăsând la o parte omul singuratec cu nenumăratele lui mici dorinți și scopuri, să ne punem noi toti oamenii întrebarea, ca stăpâni ai pământului, că de ce trăim noi, cari sunt scopurile noastre a tuturor în lume?

1. Ca stăpâni ai acestui pământ cum ne numim și cum de fapt suntem, acesta este însuși un scop al vieții noastre, adică faptul de a stăpâni pe deplin pământul. Acest scop îl putem îndeplini, sau mai bine zis putem încerca să l îndeplinim, numai și numai prin muncă sufletească, spirituală cu ajutorul tuturor forțelor, ce pot ex stă pe pământ, punându-le pe toate prin înțelepciunea noastră în serviciul acestui scop, cu ajutorul voinței noastre neclintite.

2. Un al doilea scop al vieții noastre este să creștem și să ne înmulțim. Să înmulțim numărul nostru și astfel să creștem semenii și pe următorii noștri ca să devină vrednici de a duce la îndeplinire lupta scopului de a deveni deplini stăpânitori pe pământ.

3. Al 3-lea scop este fericirea noastră.

Datorința de a ne îngriji, ca să putem ajunge la fericire trecătoare aici pe pământ, precum și la fericirea vecinică după moarte.

4. Al 4-lea scop este preamărirea lui Dumnezeu.

Datorința noastră de a aduce preamărire de recunoștință, datorință de închinare și datorință de profund respect și temere față de Tatăl nostru ceresc, carele între creaturile de pe acest pământ, pe noi ne-a pus ca stăpâni.

Datorința ca să arătăm, — fără să ne cruțăm pe noi, — că prin nevrednicia și ticăloșia noastră nu suntem în stare a mulțumi neînțeleasa bunătate prin care Creatorul tuturor, pe noi ne-a ales și ne-a inzestrat cu puterea, ce poate supune țării sale toate cele văzute și știute de pe acest pământ. Să cerem mila și ertarea lui, când ne simțim vinovați și stăpâniți de patimi și de slăbiciuni, rugându-l să ne dea țările și voința sa putem urmă căile drepte și mărețe, ce se cuvîn unor stăpâni, să ne curățească de spurcăciuni ca să putem îndrăsnii a ne numi fi ai Lui.

Conferință rostită la „cercul cultural“ Ususău, ținut la 12. Decembrie 1927,

de prot. Gheorghe Francesca.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

INFORMAȚIUNI.

Personale. P. Sf. Sa Episcopul nostru Grigorie va sfinți Duminecă în 13 Febr. c. biserica renovată din comuna Felnac, jud. Timiș. P. Sf. Sa va pleca apoi la București în chestiuni oficiale și se va înapoia prin 20 Febr. la reședință.

Distincție binemerită. În 4 Februarie l. c. P. S. Sa Episcopul nostru Dr. Grigorie Gh. Comșa însoțit de consilierul Dr. Gheorghe Cuhandu, au făcut inspecție la oarele de religie în liceul de fete „Elena Gh. ba Biria”. Cu aceasta ocaziune P. S. Sa a împărțit d-lui Nicolae Mihulin director la acest liceu, binecuvântarea de a purta brâu roșu.

Felicităm pe părintele Mihulin la distingerea binemerită.

H rotonire. Luni în 7 Februarie a. c. P. S. Sa părintele Episcop, a împărțit darul preoției diaconului Dr. Simeon Șiclovan profesor la teologia noastră, iar Marți în 8 Februarie diaconului I. Tamaș preot în Prăjești.

Aprecieri. P. S. Sa părinte Episcop Grigorie, a primit o adresă de mulțumiri din partea D-lui Ministru al Muncii și ocrotirilor sociale pentru articolul „Pentru muncitori”, apărut în Nrul 8 al revistei noastre din anul curent.

În adresă se zice: că D-sa a luat cunoștință cu multă satisfacție de articolul pentru muncitori din revista „Biserica și Școala”.

D-sa va face și în viitor ca și în trecut ca biserica să participe la activitatea pe care Ministerul o depune pentru educația muncitorimii.

Preceptele evanghelice își vor găsi aplicarea în îndrumarea acestei activități.

Ziarul „Crucea” Redacția ziarului „Crucea” din București face apel către preoțime să se oboneze la aceea revistă. Costul obonamentului 300 lei anual.

Un preot bun abonează cât mai multe organe de publicitate bune.

Salarizarea preoțimii. Într'un număr al ziarului „Națiunea” din Cluj, — fostul ministru al Cultelor — dl. Alexandru Lapedatu, este de părere să se grăbească votarea legii pentru salarizarea preoțimii. Noi suntem în asentimentul preoțimii când cerem urcarea salarului de bază pe seama preoților, E de dorit ca preoții să și arate doleanțele lor, atât prin întruniri cât și prin presă.

Unețirile unițiilor. Neavând credincioși, uniții din Lugoj, fac prozelitism în mijlocul credincioșilor noștri în comunele unde noi n'avem preoți sau dacă sunt unele neînțelegeri între preot și unii enoriași, apate misionarul eparhiei unite din Lugoj ca să facă gălceavă și împarecheri între oameni. Și cu diferite sretlicuri lezuitice caută să momască câte un om

mai fruntaș pe care să-l facă preot. Așa s'a întâmplat în vremea din urmă în unele comune, din jurul orașului Brad și la Coșteiul mare, lângă Lugoj.

Sașii din Brașov își fac de cap în Consiliul orașului Brașov un delegat sas a declarat că limba românească este limbă străină în Brașov, iar altul că românia nu este stat național ci federal.

Primarul orașului Dr. C. Moga a apărut cu multă căldură interesele românești între acești dușmani. Credem că ministrul de Interne va disolva acest consiliu.

Dela țărani din Basarabia Ziarul „România Nouă” din Chișinău în numărul dela 3 Februarie c. arată că țărănimea din Basarabia a fost împroprietărită, dar mulți nu au plug și vite, ceea ce e o nenorocire pentru agricultură. Încrestăm și noi aceeași lipsă a țăranilor din Basarabia, asociindu-ne la apelul patriotic făcut în vederea acordării unui credit ieftin pentru cumpărarea plugurilor și vitelor de muncă.

Cuvintele acestea vor apare poate ca un paradox în corpul unui organ bisericesc. Dar să nu uităm cuvintele ce le-a rostit un distins membru al academiei franceze despre poporul nostru: „să fie îngăduit unuia din acei, cari în ceasurile tragice, a fost martor al admirabilei fidelități a unei națiuni către rasa și pământul ei, să creadă că cea mai prețioasă bogăție a României este poporul său.”

Pentru monumentul lui Eminescu. Dl. ministru Goga a donat din partea ministerului de Interne suma de 100.000 Lei pentru ridicarea unui monument la Iași, marelui poet Eminescu.

Icoane din viața bisericii Anul 1804, de Matei Voileanu protopop și asesor la consistorul arhiepiscopesc din Sibiu.

Este o carte prețioasă, care cuprinde însemnări și date istorice din protocoalele ședințelor cosistoriale din anul 1804. În această carte de valoare, aflăm zbăclumul și greutatea prin care a trecut biserica noastră ortodoxă la începutul veacului al 19 lea.

Prețul cărții este 30 lei. Se vinde la Librăria Arhidiecezană în Sibiu. Preoții și intelectuali noștri o vor citi cu multă plăcere.

Mulțumiri, Redacția organului „Biserica și Școala” exprima mulțumirile cele mai sincere, la toți domni cari ne-au trimis adrese de felicitare la jubileul de 50 ani, al acestei reviste.

Raportul societății ortodoxe naționale a femeilor române filiala Cluj.

Am în mână raportul tipărit al acestei societăți ajile din Cluj, a cărei activitate pe terenul religios-moral și național poate servi ca pildă și pentru alte societăți similare.

În cursul anului 1926 societatea din chestlune, a aranjat 7 conferințe cu cel mai erudiți conferențieri, între cari și două dame de valoare.

A organizat petreceri cu scop filantropic, a înființat un cor special de colindători, pentru instruirea și conservarea dărilor frumoase de a colinda la Crăciun. Pentru augmentarea fondurilor și pentru răspândirea culturii noastre naționale a aranjat serate etnografice și concerte religioase. În cursul unui singur an, societatea a realizat un venit de 162.000 lei.

Societatea contribuie foarte mult la înzestrarea catedralei noastre din Cluj cu obiectele sfinte necesare.

Pentru a stimula educația religioasă a împărțit la elevii de școli o mulțime de premii. Mai nou societatea se ocupă cu înființarea unui institut ortodox.

Avem și noi o propunere: Societatea ortodoxă a femeilor române să se ocupe cu ideea de-a înființa un institut unde să se crească călugărițe pentru spitale.

Manoperele Mileniștilor. Secta mileniștilor sau Russelștilor are în Cluj un edificiu impozant cu trei etaje, zidit așa zicând peste noapte. Așa și o tipografie numită „Vieța”, care e sprijinită și de români ortodocși spre răul nostru. Zadarnic ne plângem că milenismul e alimentat din America prin jdanii, dacă nu urmăm sfatul dat de P. Sf. Sa Episcopul Grigorie, de a nu sprijini tipografia mileniștilor. Un adept al mileniștilor a fost pedepsit la doi ani închisoare iar unii români totuși sprijinesc indirect acțiunea subversivă a acestei secte.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut de R. Cădea:

1. *Arhimandritul Clement Popovici*,
2. *Biserica și Stat*, câteva considerații istorice și principiale.
3. *Sfârșitul unei ireligiozități; al marxismului*.
4. *Biserica Ardeleană în anii 1916-1918*.

Poșta redacției.

N. Fizeșan protopop militar. Articollii D-Voastră sunt primiți și apreciați la noi cu multă căldură. Vă rugăm să ne scrieți cât de des. Am dispus să vi se trimită revista.

CONCURSE.

Pe baza ord. Ven. Cons. Epar. de sub Nr. 24-927 să scrie concurs pe parohia vacantă din Crocna cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială constatătoare din 22 iug. catas. parte arător parte fănaț și un intravilan parohial gol.

2. Stolele legale.

3. Birul legal

4. Eventuala întregire dela stat, pentru care comuna bisericească nu răspunde.

Cu oartir deocamdata nu este ci numai după eliberarea școlii confesionale destinate pentru această.

Se vor admite în caz de necesitate și reflectanți de de cl II eventual și de-a III-a.

Reflectanții la acest post au să-și trimită petițiile însușite conform normelor în vigoare comitetului parohial pe calea Pr. O. Oficiu protopresbiteral ort. rom. din Buteni, jud. Arad și să se prezinte vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Crocna, spre a-și arăta desteritatea în tipic, cântare respective în oratorie.

Reflectanții sunt poftiți a se prezenta înainte de ași așterne concurs înaintea Of. protopresbiteral spre a dovedi, că sunt îndreptățiți să reflecteze la aceasta parohie; iar întrucât va fi din altă dieceză sunt poftiți, înainte de așternerea concursului, a se prezenta la P. S. Sa Dl Episcop din Arad spre ai cere înalta încuviunțare de a concura la acest post.

Comitetul parohial din Crocna.

În înțelegere cu protopopul Florian Roxin.

Aviz.

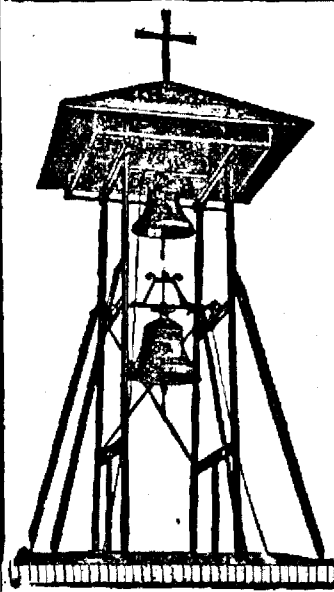
La biserica ort. rom. din Timișoara Mehala devenind postul de crăznic vacant, sunt avizați toți aceia cari voiesc și au destoinicie pentru acest post, că în termen de 15 zile, respective până la 20 Februarie a. c. să se adreseze Oficiului par. cu cererea, primind deacolo informațiunile de dipsă.

Timișoara Mehala, la 30 Ianuarie 1927.

Consiliu par. ort. rom.

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.

STRADA ANDREI MUREȘANU No. 3

Clopoțe din metal curat. Armonie și acord perfect. Instalată cu cele mai moderne mașini. Prețurile absolut convenabile.

TELEFON No. 23-42.

Redactor responsabil: SIMION STANA.

Censurat: Prefectura Județului.